

„PLANUL DE ACȚIUNE” NU REZISTĂ ÎN CONFRUN- TAREA CU REALITATEA

O atmosferă de lucru intensă, febrilă la Comitetul județean Vrancea al U.T.C. Nenumărate sarcini legate de mobilizarea activă a tineretului în județ, de traducere în viață a măsurilor stabilite la Consfătuirea pe țară a U.T.C., îi solicită atenția, îi captează preocupările și eforturile. La ora aceasta primăvara domină cu autoritate cimpurile și pădurile Vrancei. Rigorile anotimpului au impus pe primul plan în agenda de lucru mobilizarea tineretului la acțiunile de muncă voluntar-patriotică, deosebit de fiind specific județului, pe șantierele de refacere a patrimoniului forestier. Continuând tradiții ale tinerilor din aceste locuri, comitetul județean și-a propus să realizeze un adevărat salt atât în privința volumului de lucrări și a participării tinerilor, dar mai ales în conceperea și organizarea acțiunilor, a sporirii valorilor lor educative. Ca volum de lucrări cifrele sînt edificatoare: numai în primăvara din care 193 fond forestier și 85 fond comunal, 550 hectare arbori îngrijiți și 15.000 de plopi plantați în aliniamente pe 75 de kilometri. Despre conceperea și stagiul de organizare ne oferă amănunte primul secretar al Comitetului județean Vrancea al U.T.C., tovarășul Costică Stoica:

— Am întocmit un plan de măsuri împreună cu inspectoratul silvic. Am discutat cu toți factorii, cu șefii ocoalelor, cu brigadierii și pădurarii. S-au stabilit suprafețele. Ne-au mai rămas de pus la punct câteva detalii pe care le discutăm azi. S-au luat măsuri pentru pichetat, asigurarea puetului și a uneltelor necesare. Spre sfîrșitul săptămîinii viitoare va începe acțiunea. Pînă atunci vom stabili și comanda-tele. Vrem să ducem la fața

BRIGADA „SCINTEII TINERETULUI” transmite:

DIN
JUDEȚUL VRANCEA

locului și niște mingi, plase și jocuri distractive. Acum simțim în organizare. Activiștii noștri se află în cele 5 puncte ale județului: Panciu, Odobești, Focșani, Vidra Tulnici unde se vor desfășura lucrările mai importante. Am luat legătura cu ocoalele să studieze distanțele de la comuna la punctele de lucru pentru stabilirea mijloacelor de transport. Așa cum precizează planul de acțiuni al comitetului județean

în punctele Beciu, Biliștei, Ciuștea (ocul silvic Focșani), Tichiria, Livezele, Vizantea (Vidra), Harnica (Panciu) vor fi create adevărate șantiere ale tineretului, vor fi organizate zile record, se prevede popularizarea obiectivelor și a realizărilor tinerilor, se vor scrie articole în ziarul județean etc.

— Nu urmărim numai cantitatea, subliniază tovarășul Stoica, ci în primul rînd efectul

educativ al muncii, al acțiunilor. Vom asigura pentru aceasta și prezența continuă a activiștilor noștri în mijlocul tinerilor. De altfel, așa cum vă spuneam, ei sînt plecați acolo încă de săptămîina trecută.

Tovarășul Stoica ne-a precizat că acțiunea urmează să înceapă în cursul săptămîinii viitoare. Aflăm ulterior că în unele locuri ea va fi declanșată chiar luni. Ceea ce a însemnat pentru noi un indemn în plus să vizităm viitoarele șantiere.

SOCOTEALA DE ACASĂ ȘI CEA DIN ȚÎRG

Cancelaria școlii din Vulcanăsa. Ne-am strîns aici, secretarul comitetului comunal, prof. Al. Ioniță, secretarul organizației din Vulcanăsa, Gheorghică Ghiorma, directoarea școlii Elena Gegea, pădărarul Costică Grosu. De ase-

NICOLAE ARSENI
MIRCEA TACCUI
VASILE VADUVA

(Continuare în pag. a V-a)

CAMPANIE DE PRIMĂVARĂ

- ÎN JUDEȚUL BRĂILA S-A EXECUTAT 30 LA SUTĂ DIN VOLUMUL LUCRĂRILOR
- PE TERENURILE REZERVATE CARTOFULUI
- SPIRITUL GOSPODĂRESC ÎN IMPAS

— Timpul prielnic din ultimele zile a permis mecanizatorilor și jăderilor cooperatori din județul Brăila să imprime un ritm susținut lucrărilor agricole din actuala campanie. Folosind din plin capacitatea de lucru a tractoarelor, printr-o organizare superioară a muncii, mecanizatorii de la stațiunile de mașini și tractoare Ianca, Bărgănuș și Ducești au reușit ca în ultimele două zile să execute lucrări de mobilizare a solului pe mai bine de 15.000 hectare — aproape dublu, comparativ cu

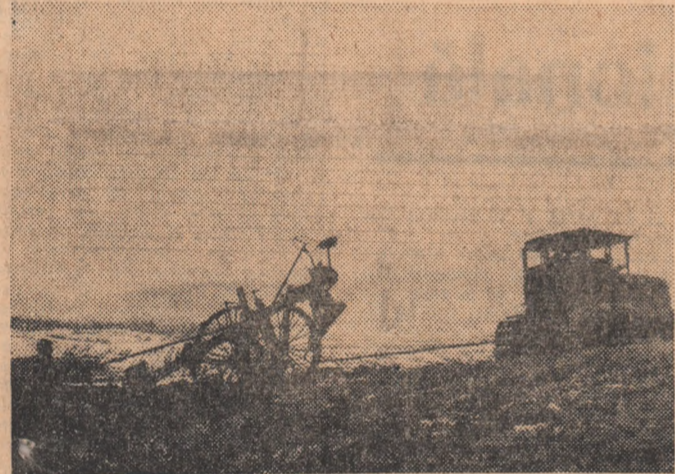
prevederile graficelor. În același timp, semințele culturilor din urgența întâi au fost încorporate pe aproape cinci mii de hectare.

Ritmul intens cu care se lucrează în toate unitățile agricole a permis executarea pînă în prezent, a unui volum de lucrări reprezentînd peste 30 la sută din cel solicitat în campania de primăvară.

V. MOINEAGU

Tinîndu-se seama de condițiile pedoclimatice specifice, în județul Harghita se acordă o mare atenție amplasării cartofului pentru

(Continuare în pag. V)

Suprafețele în pantă ale cooperativei agricole din Poșești, județul Ploiești vor fi valorificate superior prin plantarea lor cu pomi fructiferi și viță de vie. Decamdată aici au de lucru mecanizatorii

Foto: AGERPRES

Dans de doi, „Interpreți”: tinerii Floarea David și Andrei Cadar de pe Șantierele de electrificare a căii ferate București—Brașov
Foto: I. ANDREIȚĂ

SENSUL PERSONALITĂȚII

Un fals paradox, dintre altele care scot din rutină gîndirea și care întîi ne surprinde prin nouitatea descoperirii, pentru ca apoi, verificat, probat, pe terenul realității, să intre și el în obișnuită, în evidența inteligenței curente, face ca o entitate, morală sau fizică, mai mică, să se impună printr-o cunoaștere mai concentrată și mai îndrăzneață a logicii, aplicată cu forța măsurii exacte. Originea acestui fel, nu de a învinge, fiindcă victoria, în acest caz, nu are rost, ci mai mult, de a avea dreptate, de a demonstra în cele din urmă că ce părea o neînțelegere rutinieră, este purul adevăr, stă exclusiv în gîndire. Ahile, superbul Ahile, alergătorul bătrînului Zenon din Elea, care descoperea viteza înaintării insensibile, ca viteza

Constantin Țoiu

luminii, în însuși miezul nemisărilor aparente (de fapt în centrul demeritului de concentrare a spiritului și în îndărăntăcia lui salutară) a fost cel dintîi care și-a dat seama de acest lucru, întorcînd înapoi și din ce în ce mai des capul, vîzînd în urmă ochii blînzi, căutătorii, inteligenți, sub carapace, ai bătrîneli testose tinîndu-se scali și care știa, de la start, că spațiul, sau lumea cu legile ei subtile este de partea ei. Totul s-a dovedit a fi — și filozoful antic, care era și poet, a spulberat mitul înaintării trufăse și superficiale — totul s-a dovedit a fi o calculare precisă a terenului și a duratei de parcurs...

Să nu vedem, în gîndire,

în forța intelectului, calitatea primă a personalității, sensul înaintării în profunzime?

Un amator de butade spunea că nu există personalitate fără persoane, un individ nefiind încă, prin simplul fapt că există biologic, și o persoană, decît de la un anumit grad de instrucție civică, de educație, civilizație sau cultură, în sus. Observația, frivolă la început, te pune pe gînduri. Ca să ai căutătorii plini de originalitate, lucrători de capacitate, inventivi în știință, economie, artă, politică, e necesar ca ei să posede însușirea de a gîndi viu, care înseamnă în primul rînd a discerne, a distinge, a te detașa de rutină. Pentru aceasta, ca ei să poată

(Continuare în pag. a V-a)

Intr-o mare uzină bucureșteană se aduse anul trecut un agregat nou. Muncitorii s-au invîrtit o vreme în jurul lui, au urmărit atent funcționarea, apoi fiecare și-a văzut de treabă. Muncitorul care a fost desemnat să lucreze cu noua mașină, nespuse de mîndru, sigur de îndeminarea lui, i-a dat drumul imediat vrînd din prima zi să-și îndeplinească, ba chiar să depășească planul.

— Ia-o încet, i-a sfătuit un maistru mai vîrstnic. Mașina e ca omul, trebuie s-o lași să se obișnuiască cu tine, cu noua atmosferă... Că altfel, o să ajungă repede la fiare vechi...

Studiind problema integrării profesionale a muncitorilor, o recentă carte apărută în colecția „Biblioteca de filozofie și sociologie” subliniază: „...pe baza analizei datelor primare s-a constatat că numărul cel mai mare de neintegrări (în colectivele de muncă — n.n.) îl dă grupa de vîrstă cuprînsă între 20 și 24 de ani”.

O dată cu prima zi pe care absolventul școlii profesionale o petrece în uzină cu salariat, începe pentru el o nouă etapă. Adesea se confundă perioada de practică a elevului în uzină cu perioada de acomodare și mulți muncitori mai vîrstnici reproșează tînărului muncitor: „De ce te-ai greu? Doar ai avut timp să ne cunoști, să vezi cum muncim, să știi care sînt sarcinile tale...”

În producție însă, programul oarecum liber și lipsit de con-

Integrarea profesională a tinerilor — o problemă majoră a educației

stringeri al școlii, este înlocuit cu un orar strict, cu raporturi de muncă bine organizate ierarhic, cu o disciplină strîns legată de realizarea unor sarcini precise, de un plan de producție zilnic. Libertatea de acțiune a elevului, lipsa lui

integrări mai lente, mai diferențiate, a tînărului în colectivul de muncitori, și, de asemenea, a unei asimilări nu totdeauna corespunzătoare. Într-un colectiv bine sudat, omogen, cum este echipa lui Vasile Bordeianu de la secția construcțiilor sudate, cei cîțiva tineri — proaspeți absolvenți ai

școlii profesionale — s-au acomodată rapid, reușind să se integreze atît în colectiv cit și în ritmul de muncă al echipei. Sprijinul pe care l-au găsit în șeful lor de echipă, înțelegerea de care dă dovadă acesta față de fiecare dintre muncitorii, este unul dintre argumentele

le pune integrarea într-un colectiv.

Noutatea muncii a climatului în care pătrund îi captează și îl încheie. Titlul de „muncitor” purtat de tînăr dar și de unul cu 30 de ani vechime, echivalența în ce privește răspunderea unor sarcini de producție îl onorează, îi dă demnitate. După o peri-

oadă însă, el intră, prin forța împrejurărilor, într-un stereotip al activității sale zilnice, se obișnuiește cu atmosfera, se simte frustrat în independența lui prin rigiditatea

seme că va fi un muncitor de nădejde și chiar a fost o vreme, lucra cu pasiune, oricine îi cerea ajutorul era binevenit. La un moment dat, Dobrică a început să întîrzie la lu-

Anchetă socială la UZINELE GRIVIȚA ROȘIE

• DESPRE CEI CARE CONDUC ȘI CEI CARE TREBUIE SĂ CONDUCĂ CĂMINUL CULTURAL

(pag. a 2-a)

GAUDEAMUS

• PROTEZELE INFIRMITĂȚII INTELLECTUALE POT FI EVITATE

• PUNCTUL DE CONTROL

• CE SPUN PROFESORII DESPRE NOI?

(pag. a 3-a)

• FIȘE ALE UNUI DICȚIONAR ENCICLOPEDIC PENTRU TINERET

(pag. a 4-a)

Proletari din toate țările, uniți-vă!

Scinteia tineretului

ORGAN CENTRAL AL UNIUNII TINERETULUI COMUNIST

ANUL XXIV, SERIA II, NR. 5858

6 PAGINI — 30 BANI

JOI 21 MARTIE 1968

GORUNUL LUI HORIA

de TIBERIU UTAN

Rolitorule timp, prevestește-mi semne bune ale noilor ani. Sub ochii mei a crescut și tot crește netemător de furtuni, de dușmani, gorunul lui Horia.

Cine să știe din ce adinc pornesc nevăzutele lui rădăcini, cîți strămoși în brațe albe string glia peste care sauc-n înalțîmî gorunul lui Horia.

Miriade de zile și nopți a năzuit numai în sus. Cîtor voinici le-a dat adăpost, din frunze cite doine a spus gorunul lui Horia.

Fără sîrșit și fără-nceput, asemenea ție, timp rolitor, din vesnicie s-a-ntrupat și-a crescut mindru, puternic, netemător gorunul lui Horia.

ANCHETA NOASTRĂ

DESTINUL CÎNTECULUI DE MASĂ

Cîntecul de masă constituie un important capitol al tradiției, mai vechi și mai noi, a artei corale românești. Îndreptățirea și izvorul său îl aflăm în însuși firea poporului, în nevoile lui spirituale. Artiști dintre cei mai renumiți s-au făcut totdeauna școlii acestei necesități spirituale a unor largi mase de oameni. Motive ușor de înțeles sporesc importanța acestei probleme cînd ne referim la tineret. Oamenii prilejesc cîntecul în care își găsesc exprimate sentimente, idealuri înalte, privind viața lor și a țării, a poporului. Dacă judecăm din această perspectivă, avînd în urmă o tradiție prestigioasă, starea actuală a cîntecului de masă ne pare nesatisfăcătoare.

Trecînd în revistă repertoriul formațiilor, suma cîntecelor de masă interpretate la ora actuală, ne putem întreba pe bună dreptate de ce atît de puține producții ale genului rămîn în conștiința tineretului, de ce nu le este oferită o gamă de cîntece pe care să le poată cînta în cele mai diverse ocazii, de ce mișcarea corală de amatori, unica „instituție” capabilă să lanseze în masa tineretului cîntece de masă de vibrație, bate de la o vreme pasul pe loc.

Iată întrebări cărora socotim util să le dedicăm un larg schimb de opinii în cadrul căruia răspunsurile pot fi numeroase. Muzicienii, poezii, interpreții, responsabili instituțiilor de difuzare a muzicii, tinerii de diferite profesii, toți cei care socotesc că au posibilitatea să infuzească destinul cîntecului de masă au prilejul să-și exprime părerile, sugestiile, observațiile.

Inaugurînd această dezbatere publicăm în numărul de astăzi (pagina a II-a) articolul compozitorului DORU POPOVICI, cercetător în domeniul artei corale, cîntecului de masă românesc, autorul lucrării „Muzica corală românească” recent apărută în Editura Muzicală.

LA BARAJUL DE LA POIANA UZULUI

Pe șantierele complexe hidrotehnice de la Poiana Uzului a început turnarea betoanelor la barajul viitoarei hidrocentrale. La construcția acestui impunător stăvilă — cu lungimea la coronament de 500 m și înălțimea de 84 m — se utilizează pentru prima dată în țară elemente prefabricate din beton cimentat în corpul barajului. Folosirea acestui nou procedeu va duce la economisirea unor importante cantități de cherestea, asigurînd totodată o viteză mare de lucru și o productivitate a muncii sporită.

GALINA BĂDULESCU

(Continuare în pag. a II-a)

„UN SINGUR NAI ȘI CÎTE ECOURI ÎN PĂDURI“

Doru Popovici

Cel care urmăresc dezvoltarea muzicii noastre sînt perfect conștienți de rolul hotărâtor...

Cîntarea corală a reprezentat unul din factorii cel mai importanți în dezvoltarea vieții artistice, educative a țării noastre...

Cîte idei vorbite au fost tîlmăcite în discursul muzical al cîntecului de masă de către compozitorii noștri înalțați...

Ce este în fond „Ana Lugojana“, dacă nu un excepțional cîntec de masă, străbătut de un melos optimist și robust...

Ecourile viguroase produse de acest cîntec în mase largi de oameni îmi amintesc impresiunile...

Da, în trecut s-au creat cîntecul de masă, concepute cu precădere în ritm de mars, în epoca noastră au luat firul și alte țesături...

CINEMATOGRAFIE

- RĂPIREA FICHOARELOR: Patria - orele 10; 12,15; 14,30; 16,45; 19; 21,15. București - orele 9; 11,15; 13,30; 16,30; 18,45; 21; 23,15.
● CU TOATĂ VITEZA INAINTE: Republica - orele 9,30; 11,45; 14; 16,30; 18,45; 21; 23,15.
● PENTRU CÎTIVA DOLARI ÎN PLUS: Festival - orele 8; 10,30; 13,45; 16,30; 21,15.
● EROII DE LA TELEMARK: Grivița - orele 9,30; 12; 15; 17,45; 20,30.
● DOUĂ BILETE LA MATEIU: Victoria - orele 9; 11,15; 13,30; 16; 18,30; 20,45.
● ÎMPUSCĂTURI PE PORTATIV: Lumina - orele 9,15; 16,30; în continuare 18,45; 20,45.
● CIND TU NU ESTI: Doina - orele 11,30; 13,45; 16; 18,15; 20,30.
● TOM JONES: Union - orele 15,30; 18,30; 20,30.
● LEUL AFRICAN: Timpuri Noi - orele 10,30; 12,15; 14; 15,45; 17,30; 19,15; 21 în continuare 23,15.
● BLESTEMUL RUBINULUI NEGRU: Giulești - orele 10; 15,30; 18; 20,30.
● SPINTEL LA PÎNDĂ: Fe-roviș - orele 9,45; 12; 14,15; 16,30; 18,45; 21.
● REINTOARCEREA LUI SURCOUF: Progresul - orele 9,30; 11,45; 14; 16,15; 18,30; 20,45.

MIHAI COMAN ANCHETA din JURNALUL POLITIST - Neglijent, - fire de artist - aștia au o adevărată pasiune pentru gesturi dramatice...

ROMAN POLIȘT - Neglijent, - fire de artist - aștia au o adevărată pasiune pentru gesturi dramatice...

tece de masă, concepute cu precădere în ritm de mars, în epoca noastră au luat firul și alte țesături, cum numai cîntecul de masă cu un caracter liric, străbătut de sonorități plăcute și viu colorate...

Desigur că toate aceste genuri, unele mai simple, altele mai complexe, pot și trebuie să fie continuate în mod creator de către toți compozitorii țării noastre...

Mari probleme ridică la ora aceasta, după părerea mea, difuzarea cîntecului de masă. Toate comisiile de specialitate, preocupate direct de popularizarea celor mai bune piese, trebuie să fie cit mai exigente...

Plecînd pentru o continuă înflorire a cîntecului de masă, spirat, sincer, vibrant, accesibil tuturor, pătruns de un suflet de poezie și emoție directă, cerute de sensibilitatea omului de azi...

TEATRE

- Opera Română „Romeo și Julieta“, ora 19,30; Teatrul de Operetă „Contesa Maritza“, ora 19,30; Teatrul Național, Sala Comedia „Heidelberg alături“, ora 19,30; Sala Studio „Părinții teribili“, 19,30; Teatrul de Comedie „Un Hamlet de provincie“, ora 20; Teatrul „Lucia Sturdza Bulandra“, Sala Schitu Măgureanu „Livada cu vișni“, ora 20; Sala Studio „Candida“, ora 20; Teatrul Mic „Tango“, ora 20; Teatrul „C. I. Nottara“ - Sala Magheru „Patimi“, ora 19,30; Sala Studio „Cînd lumina e albastru“, ora 19,30; „Cafoneaua camelonilor“, ora 20; Teatrul „Barbu Delavrancea“, „Intîlnire la Senlis“, ora 19,30; Teatrul Evreiesc de stat „Uriel Acosta“, ora 20; Teatrul „Ion Creangă“, „Toate pinzele sus“, ora 16; Teatrul Tîndărică, sala din Calea Victoriei „Larmarocul piticului Clip“, ora 17; Sala din str. Academiei „Vrăjitorul din Oz“, ora 17.

DESPRE CEI CARE CONDUC ȘI CEI CARE TREBUIE SĂ CONDUCĂ CĂMINUL CULTURAL

JOI 21 MARTIE 1968

Căminul cultural a cucerit definitiv o poziție centrală în viața satului, cumînd funcțiile cinematografului, teatrului, casei de cultură de la oraș. S-ar părea că a-a cam uitat acest lucru, de vreme ce nici teatrele, nici formațiile artistice din centrele mai mari nu prea le mai vădtează de casele de cultură, care se ocupă de atîtea alte probleme, nu se mai ocupă de acesta, care de fapt le-a creat POSTUL.

E problema căminului cultural mai puțin important acum decît altădată? Dimpotrivă, acum, mai mult ca orînd, căminul are posibilitatea să-și atingă cu adevărat sarcinile culturale pe care și le-a propus, ca justificare a existenței sale în comună sau sat.

Și atunci, pentru a descoperi fisurile care determină o slăbă și neadevărată activitate în cadrul acestei instituții, să recapitulăm într-un mod puțin școlăresc constatările făcute pe marginea activității unor cămine culturale din județul Bacău: căminul cultural are în fruntea sa un consiliu de conducere format din director, secretar organizator, U.T.C. și instructor cultural. Trebuie să observăm că ar putea să apară o justificare a slabei activități a căminului în această perioadă recitarea noilor directori, a cadrelor de con-

ducere. Acest fapt poate însă explica convingător înecarea activității? Se poate accepta ideea că în viața satului numai un singur om răspunde de instituția care e menită să adune și să dea curs mulțimilor preocupări care animă pe locuitorii comunei? Desigur - nu. Amortirea de care vorbim nu este scuizabilă în nici un chip.

De multe probleme ce se pot ridica la un cămin, răspund, acesta fiind de fapt „specialist“, instruit, salarizat în acest scop. Activitatea culturală trebuie să desfășoare și intelectualii din satul sau comuna respectivă; e și o sarcină, și o datorie.

Acesta e mecanismul în principiu. Să vedem ce se întîmplă de fapt. Se presupune de mult timp că directorul căminului cultural este ajutat permanent de profesorii care fac, după orele de program, ore suplimentare de activitate culturală (cum se zice!). Se presupune și atît, „Și cînd nîci „specialiștii“ în probleme culturale de la județ, metodologi, nu arată mai mult interes pentru căminul cultural, nu se ocupă de echipele de amatori, nu dau consultații tehnice pe care le datorează instructorilor culturali, înțelegem că numărul celor care muncesc efectiv și cu trageră de inimă,

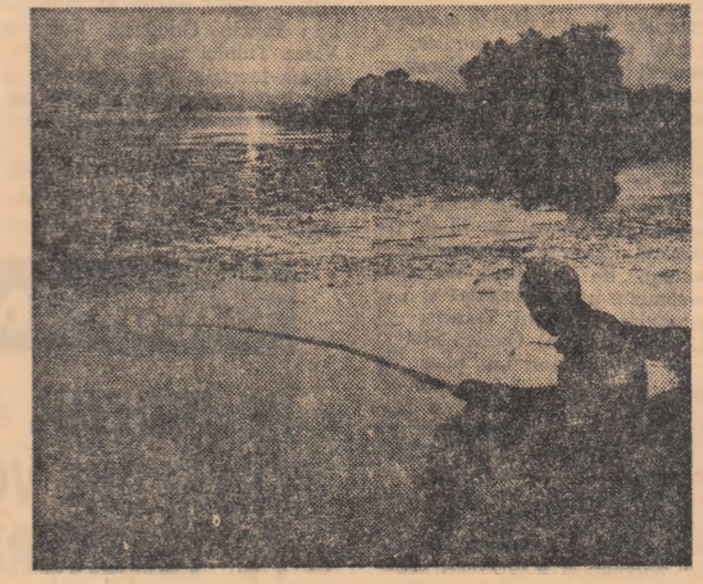
mbînînd priceperea cu responsabilitate, se reduce simțitor. Și atunci, credem că apar binevenite aceste propuneri: Să se instituie forme eficiente de stimulare a cadrelor didactice și a celorlalți intelectuali care se dîsting în munca de culturalizare a maselor. (E poate necesar ca secția de învățămînt să urmărească în cadrul controalelor pe care le efectuează, ca un capitol separat, modul în care învățătorii și profesorii contribuie cu pregătirea lor la creșterea nivelului cultural în mediul rural și să se țină seama de acest lucru în aprecierile care se fac).

Să se studieze în ce măsură sînt necesare casele de cultură ca for metodice, luîndu-se toate măsurile pentru ca metodologii să fie într-adevăr un sprijin de calitate și prompt în organizarea formațiilor artistice.

În privința rolului secretarului U.T.C., în consiliul de conducere al căminului cultural și a organizatorilor de tineret în general, în viața culturală a comunei, se constată adesea că așa-zisa colaborare din numitul consiliu e foarte relativă, lăsată la buna înțelegere a ambelor părți, stabilindu-se asemenea relații care au dus la minimalizarea rolului secretarului U.T.C. în conducerea activității căminului cultural.

Cauzele „timidității“ secretarilor U.T.C. se găsesc uneori în lipsa tineretului cu probleme culturale, altele în auto-mulțumirea lor cu funcția de membru în consiliu, fără a o justifica cu nimic. Apare peste măsură de stranie această împărțire în „acțiunea tinerilor“ și „acțiunea căminului“, cînd de fapt e unul și același lucru; pentru că și-n al doilea caz tot tinerii sînt cei care participă cu priceperea și entuziasmul lor, cu timpul lor liber. Tot ei sînt cei ce dau viață formațiilor artistice sau teatrelor de amatori. Și pentru că ei sînt membri activi și permanenți ai căminului cultural, cei cu media de vîrstă sub 30 de ani, tot ei trebuie să participe efectiv la orientarea activității culturale a căminului, în colaborare cu toate organele și instituțiile adiacente.

ADELIA IVANOV

La pescuit Foto: C. DARIE

Integrarea profesională

construcții sudate se numără printre frunțase, echipele în care muncesc cel amîntit sînt inconstante, munca organizată mai prost și rezultatele mai slabe.

NEMULȚIMIRILE RECIPROCE

Amîntindu-și de epoca tineretii sale, matritelul Dumitru Nicolae recunoștea în noua generație de muncitori un surplus de calități, o pasiune mai mare pentru meserie. Alături de

— Sîntem tratați ca niște puști - se plînge Bănică. Tebuie cele mai grele, mai neplăcute din secție trebuie să le facem noi, pentru că sîntem mai tineri.

— Față de maistrul Zotta n-ai voie să scoti o vorbă, chiar dacă ai dreptate. Hotărîrile lui sînt lege. Nouă ne cere să nu întîrziem nici un minut, nu ne dă nicodată învoiere, iar celor vîrstnici le trece cu vederea asemenea abateri. (Pană Florea).

Chiar dacă lucrurile nu stau chiar așa cum le prezintă Bănică și Pană, nemulțumirea există

și ea naste și atmosfera încercată din echipă.

Bănică reproșea celor vîrstnici faptul că uneori îl desconsideră alți cunoștințele cîlt și cerințele lor. În secția sculerii, din 5 de uteciști cu o vechime în producție între 1-3 ani, doar 6 muncitori au categoria a V-a de salarizare, restul au rămas cu a IV-a de vreme îndelungată. Cerețile tinerilor pentru înscrierea în examenul de promovare într-o categorie superioară urmează un drum încercat, nu se știe pe unde se rătăcesc, dar multe nu ajung la serviciul de „normarea muncii“.

— Aveți răbdare, le răspund maistrul. De ce vă grăbiți, sînt tinerți, aveți timp.

— Nerăbdarea celor tineri de a cîștiga mai bine și de a se mîndri cu o categorie superioară nu este o scuza a indiferenței celor răspunzători de promovarea lor. Mai ales că mulți dintre stîngarii și ajutorii de la sculerie, efectuează lucrări de categoria a VII-a sau chiar a VIII-a și nu s-ar putea spune că nu fac față unor sarcini de un nivel superior.

Acuzăm deseori colectivul în care muncesc tînrul pentru abaterile lui; dar cert este că în cele 8 ore de muncă, în ritm productiv al unei secții sau echipe puterea de educație a colectivului nu poate acționa decît prin conștințirea muncitorilor tînr trebuie să înțeleagă, încă de la angajare, că programul muncii lui nu suportă frîncăci, că indiferent de motivele personale care-l determină să întîrzie sau să lipsească, el trebuie să aibă în vedere în primul rînd, interesele colectivului. Acolo unde colectivul a reacționat prompt - cum e întîmplat în echipa lui Vasile Bordenianu - exmatriculînd muncitorii care împiedicau realizarea sarcinilor de producție, rezultatele sînt dintre cele mai favorabile. „Dădăceala“ pare atît de ușor celor din secția sculerii în care intrinșegenta se manifestă acolo unde ar trebui să domine doar bunăvoința; gestul de independență al unui tînr care refuză săfaturile sau al aceluia pe care o hotărîre neargumentată îl jigneste pentru că îl răpește dreptul la inițiativă și gîndire nu poate fi sancționat în același fel cu absențele sau reburtele. Raportate la îndeplinirea unor sarcini de producție, abaterile nu pot avea același efect. Pană n-a fost prevenit că pentru cele 14 ore absență într-o lună îl se poate desface imediat contractul de muncă (lucru care nu fi fost normal să se întîmple) dar pentru o discuție violentă cu maistrul Zotta în care vina n-o purta suta la sută Pană, i s-a întocmit dosarul. Din cînd în cînd importanța exagerată care se acordă unor conflicte între tinerii muncitori și conducerea secției lasă impresia că trebuie personale trece înaintea celor colective, că în loc să fie pus la punct tînrul recalcitrant cu hotărîre, i se creează lui însuși atmosfera favorabilă unor viitoare abateri disciplinare. Tendința spre independență trebuie înțeleasă, menținută, în ceea ce are de valoros pentru personalitatea tînrului; maistrul nu mai poate da ordine impunîndu-i muncitorului să nu le comenteze. El trebuie să-și argumenteze hotărîrile, chiar să-l determine pe tînr să ajungă la aceeași concluzii cu el. În felul acesta, cred, că și respectul și stima pot fi cîștigate mai ușor iar atenția muncitorilor tînr, poate fi orientată mai lesne spre problemele majore ale producției, spre îndeplinirea exemplară a sarcinilor ce le revin.

GALINA BĂDULESCU

În bibliotecă

se depusese praful șantierului. Se uită la ea o clipă, apoi o deschise larg. — Acum cîteva minute am închis-o. — Da? — Dar nu așteptă răspuns. Se așeză din nou și-l privi pe mort căzut peste masă cu fața-n jos, așa cum îl găsiseră. Pe masă se mai afla o țavîță, cu o sticlă de coniac pe jumătate plină și un pahărel.

— Al trimis o probă de coniac, la analiză? — Da. O să avem rezultatul pînă la prînz.

— Maiorul scoase o batistă proaspăt scorbosită (alta decît cea cu care se stersese de nădușală), luă cu grijă pahărelul, tîndu-l de picior, și se uită în zăra la el, parcă ar fi putut să vadă otrava din coniac. Lui Pîrcălab, treaba îi se părea cam fără rost: cînd se otrăvise, oamenii nu-și mai trag, pentru siguranță, și un glonte în timp.

— Continuă, spune maiorul, mișcînd paharul în bătaia unei raze de soare. A lăsat vreo scrisoare? — Nu. Dar s-a găsit pe masă, lîngă țavîță, o hîrtie. Maiorul parea distrat. — Cum era așezată? — Potîm? — Întrebam cum era așezată.

— Pîrcălab se ridică, veni pînă în dreptul mesei și puse bilețul, îndoit în patru, paralel cu țavîta. Maiorul privi hîrtia o clipă apoi o ridică și citi. Era o convocare. În dimineața zilei de 4 iulie, la ora 10 (adică peste aproape trei ore), tovarășul Stoian Nelu era chemat la secția rațională a Procuraturii.

— Continuă, spune maiorul, mișcînd paharul pe masă și desennînd ceva cu degetul în praful subțire — așa vrea să știu părerea dumitale. Pentru că ai o părere, nu? Nu se poate să nu ai o părere într-un caz atît de interesant... Dar ironia rămase fără răspuns.

— Doar presupuneri - spuse Pîrcălab - nimic sigur. Prima, cea care sare în ochi. Subliniez: care sare în ochi. A fost amestecat în cine știe ce chestie deochiată. Era speriat. Cînd a primit convocarea s-a gîndit că e pierdut și s-a sinucis. Pînă una alta e sigură versiune plauzibilă. Dar nu-mi place. Prea e totul perfect aranjat: nici un semn de neliniște, corectitudine, curățenie - parcă a fost cineva în cameră să facă ordine, după ce s-a omorît.

— Concluzia? — Pare să fie sinucidere. Să vedem, însă, ce-or să aducă nou autopsia și analizele de laborator. Sîți că nu cred în instinct, dar, de data asta...

— Ce spun? — A murit acum cîteva ceasuri. Restul o să știm după autopsie. Trebuie să vină să-l ia. — Amprente? — Nimic.

— Maiorul își luă un scaun, îl duse pînă în dreptul mesei și se așeză liniștit, fără se se uite la mort. Apoi își scoase creionul - fără vîrf! - și-l puse în fața lui. Carnet nu avea. Poate-l uitase acasă.

— La loc și povestește! spuse Preda. Locotenentul execută ordinul.

La ora 5 și 15 minute, aproximativ, urcînd în pod să ia rația de la uscătorie, Constantinescu Elena (gospodină în vîrstă de 58 de ani, măritată, cu doi copii mari, locuind aici, în strada Crînișorilor numărul 4, la etajul IV apartamentul 9) văzuse de pe scară că în camera subchirasilului ei de la mansardă, NELU STOIAN (chiar așa scria în buletin: Nelu) tehnician la o cooperativă, lumina a rămas aprinsă. Se gîndise că domnul Nelu a venit bătut și s-a adormit uitînd să stingă lumina, întredeschisese fără zgomot ușa (după afirmațiile ei Nelu Stoian nu incuia decît atunci cînd pleca în oraș) cu intenția de a întoarce comutatorul. Intrucît tînrul locuia în fosta cameră de serviciu a apartamentului 9, avea același contor electric și doamnei Lenuta nu-i convenea să plătească și să plătească și de domnul Nelu. Prin deschizătura ușii i-a zărit, așa cum îl vedeți. Observînd și revoluzerul și neavînd nici o înțocăla cu omul e mort („asa pretinde; probabil că l-a fost frică“) a fugit jos, la ea, la etajul IV, și a chemat telefonic miliția.

— Am fost aici cu toții la cinci și treizeci de minute. Camera arăta ca acum: ordine, miros de fum.

— Scrumiere ai găsit? îl întrebuse maiorul. — Da. Dar fără muni și fără scrum. Vecinul nu au auzit nici o detunătură. Din cauza zgomotului de peste drum. (Arătă cu capul spre fereastră). De altfel, aici, la etajul V, nu se mai află decît spălătoria și uscătoria: numai apartamentul 9 în care locuia fostul proprietar, avea cameră pentru servitori.

Zgomotul de peste drum, care se potolise o clipă, se auzi iar, puternic. În cameră era cald. Maiorul se ridică și se îndreptă spre fereastră. Cu un fel de cruce de lemn împărțînd-o în patrate egale, avea patru geamuri mici; pe sticlă

Malorul se juca, gînditor, cu creionul bont. — Ca să vezi, te preînză omul logicii (Pîrcălab nu-și amintea să fi făcut vreedată o afirmație în acest sens) și te lei după instinct. Trebuie să viu cu o probe... Numai că n-am. Nici una. Sau aproape nici una. Ai carnetul la tine? — Da.

— Atunci notează: „Argumente pentru presupunerea că s-a sinucis: bilețul de pe masă, revoluzerul în mîna mortului, rana în timpă, pahărelul de coniac din care-a băut ca să capete curaj“. Sînt argumente cit se poate de serioase.

— Credeți, într-adevăr, că s-a sinucis? — Habar n-am. Sî cum duz lipă și de instinct... Să notăm: „Argumente contrarii“ și sî punem două puncte: Unu: sinuciderea presupune o stare de agitație neobișnuită, ezitări, înălțurarea ezitărilor. Unde pui că a și băut. Probabil. Or, totul e prea corect în cameră, prea bine aranjat. Ideea dumitale. Justă. Pînă și bilețul era pus simetric lîngă țavîță. Parcă s-a gîndit cineva să adune toate probele și dovezile de pe masă. Ai notat?

— Da. — Ce? — Unu. Corectitudine exagerată.

— Esti laconic, Bun. Doi: cine a băut din pahar? Se vede că sîntul duh. Pentru că pe pahar nu sînt nici un fel de amprente. Au fost șterse.

Pîrcălab vru să spună ceva. Dar maiorul continua să-l dicteze.

— Trei: așa cum ai observat și dumneata, sînt sigur, lipsește nu numai amprente, ci și praful. Altfel masa, cit și geamurile (de partea dintruntru) sînt curate. În schimb uită-te la oglindă, ori la lemnul toaletei: pline de praful! Praful nu glumă, var, ciment, sîntem peste drum de șantier. Cit despre fereastră, cele două patrate de jos sînt șterse, celelalte nu. Deși nu e înaltă. Oricine o putea șterge întreaga, chiar fără să se întîndă prea mult. Ce-ai notat?

— Trei și „posibilitatea ca cineva să fi șters praful de pe geamurile de jos și de pe masă, lucruri unde bănuia că si-a lăsat amprente“. Deci, se pare că n-a existat premeditare. Altfel s-ar fi ferit de la început. — Probabil. Patru: sîntem în camera unui fumător. Și încă a unia care - să zicem - a trecut prin frigurile de dinaintea sinuciderii. — Deci, patru: cine a curățat scrumierele? (VA URMA) — 8 —

PROTEZELE INFIRMITĂȚII INTELECTUALE POT FI EVITATE

Ne-am obișnuit de mulți ani să ascultăm în adunările studenților — ca și în cele ale elevilor — în discuțiile lor ocazionale de analize sau alte prieluri, îndemnuri, sfaturi, pleoarii, solicitarea ajutorului colegial: „Învățați ritmic, nu în salturi, în sesime”; „Să-l ajutăm pe cel slab pregătit”; „Opinia colectivului să-și spună cuvântul, hotărât, împotriva delăsării și superficialității, să-i determine pe toți să învețe bine” — etc., etc.

Formulăm întrebarea: Rămân valabile asemenea sfaturi, îndemnuri, pleoarii, ajutoare și în anul 1968 ori 1969... sau se reduc, de acum, la un simplu automatism al cuvintelor?

Studentul, se pare, este intrucitva înconjurat cu prea multă „prietă”, se abuzează de această „prietă” — subliniem — în ceea ce privește obligația lui morală de student. Nu cumva numeroasele măsuri, sfaturi în privința lui îl fac să se simtă împins înainte, cu sau fără voia lui? Poate că ar trebui să zădărnici puțin sentimentul acesta că toți îl ajută, îl sprijină să ajungă la liman. Să se găsească măsura care să-l degajeze puțin, să-l pună în situația de a sesiza că răspunde el de propriul destin.

I-am împărțit aceste gânduri profesorului clujean Gh. Chis, decan al Facultății de matematică-mecanică a Universității „Babeș-Bolyai”, rugându-l totodată, să-și exprime propria opinie.

Domnia sa a calificat drept dăunătoare acea așa-zisă „tutelă intelectuală” chiar dacă pentru moment se obțin îmbunătățiri ale unor situații în învățură. Sunt tineri care gîndesc așa: „Am venit la facultate, pregătiți-mă!”. Optica normală este alta, sau trebuie în orice caz să fie alta. Caracterul învățămîntului nostru superior este larg, nu pune bariere sociale, dar astăzi el este, trebuie să fie, cu precădere, selectiv, să pună bariere valorice maxime. Pentru ca să avem certitudinea că studentul a venit să învețe, în primul rînd, deced el să învețe. Din moment ce am ocazia să aleg pentru studenție unul din patru candidați, înseamnă că pot să-l aleg pe cel mai bun și fără îndoieli, îl alegem pe cel mai bun”. O întrebare se pune atunci: Dacă există — și într-adevăr există — un material uman de valoare din care facultățile pot face selecție riguroasă, de ce se ajunge, cum am consemnat, la nevoia de a insista pe lângă destul de mulți studenți cu formule „mobilizatoare”?

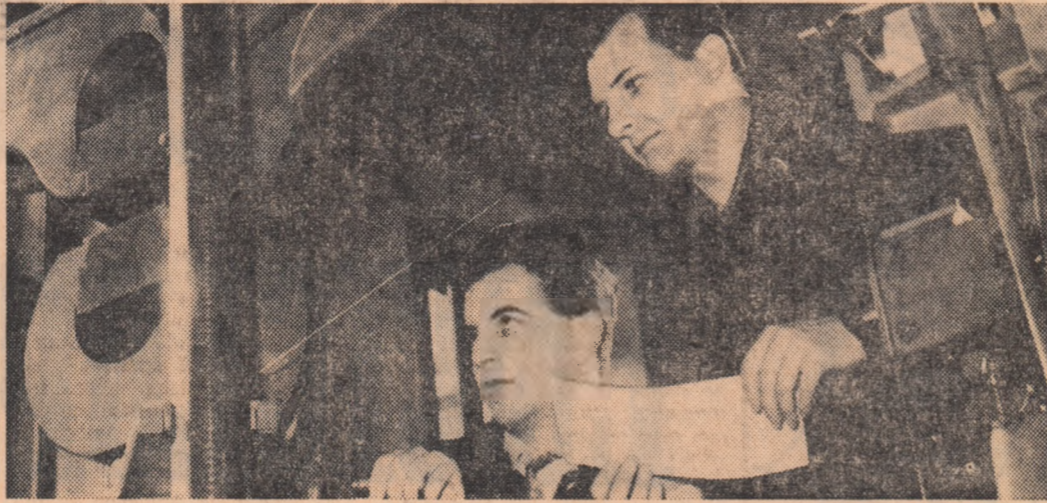
Există poate mai puțină

atenție pentru o selecție de subtilitate, pentru a distinge cu și mai multă certitudine inteligențele, mințile gânditoare, perspectivele intelectuale ale celor care doresc să devină studenți. Atunci — cum mi se explică — se întâmplă și așa: tineri care n-au beneficiat de o pregătire-scolară solidă și nici n-au avut posibilitatea de a susține pregătirea acasă cu meditații, se prezintă la concurs dezavantajați din punct de vedere al cantității cunoștințelor; ei apar deseori printre respinși, deși unii poate au atu-ul unei inteligențe scilicet, „Noi trebuie să fim mai buni tîlmăcitori ai potențialului valoric al tînarului care candidează la studenție, în orice caz să corectăm practic conceptul asupra selecției în învățămîntul superior — spunea profesorul clujean. Altminteri...”

Altminteri, după expresia aceluiași profesor, ne vom afla în fața prea multor roboțitori obișnuiți să adune — harnic (să nu se înțeleagă că harnicia este astfel vestejată), uneori cu îndrăgire, precum gospodarul care și-a propus să-și adune cărămizile pentru casă. Dar precum spunea un mare matematician francez, „Știința se face cu fapte, după cum se face o casă cu pietre; dar acumulara de fapte nu este o știință, după cum o grămadă de pietre nu este o casă”.

Întrebîndu-l odată pe un cunoscut om de știință, ce condiții împune celui care vrea să devină student, acesta mi-a declarat: „Îndrăzneală și inteligență; nu-mi plac cuminții, nefericiții”. Evident, profesorul mi-a explicat îndrăzneala pe care o voia de la tînr: „Studentul să aibă întotdeauna o părere despre o problemă sau alta, să îndrăznească să mă contrazică, să mă contrazică cu argumente, chiar la examen, pe mine, profesor, chiar dacă n-are dreptate, dar să văd eu că gîndește, că și-a exercitat continuu inteligența. Cuminții, prea cuminții și docilii, aceia care-mi spun, „da, am înțeles tovarășe profesor”, chiar dacă n-au înțeles nimic, chiar dacă n-au avut încă timp să înțeleagă, — ertiați-mi suspiciunea, pe aceștia îi consider inapți pentru știință”. Mediocritatea este întotdeauna comodă și docilă; ascultă, execută îndemnul, cerințele. Le ascultă și le execută în felul său — mediocru, fără „probleme”, dar și fără strălucire, neevadînd niciodată din tiparul promovativului cumințe, cu note „așa și așa”. Dar se întâmplă și altfel de situații, uneori tocmai acești tineri care n-au suflul pentru un efort intelectual de finuță, nu ascultă sfaturile pe care ar trebui să le asculte, ori dezar-

mează, pentru că efortul de gîndire pe care îl solicită facultatea este mult prea mare pentru un om obișnuit să aponească știința mecanic — și atunci comoditatea e prea ispititoare. Cercul acesta vicios se formează din lipsa unui stil de muncă intelectual, incluzînd — obligatoriu — creativitatea gîndirii, din poticniri și comodități puflițoase și dezarmante care nu pot fi nicicînd radical leucite prin insistență și ajutor colegial, acum, la vîrsta studen-

PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI

gaudeamus

STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI • PAGINA STUDENTULUI

șiei. Dimpotrivă, apelul la remedii, de asemenea factură, creează falsă impresie că, oricum, devine student, el trebuie și este, adus cu orice risc, cu orice efort la capătul studenției, intrucit persoana sa figurează între acele ale specialiștilor în devenire așteptate la locul de muncă.

Poate nu este chiar atât de departe timpul cînd orice examen se va desfășura în biblioteca de specialitate, tînrul va primi întrebarea, și va fi lăsat să răspundă, să consulte chiar cărți de specialitate, dacă dorește. Pentru că răspunsul lui ar valora prin ceea ce ar avea original, prin sintezele exprimate, prin ceea ce ar certifica gîndirea, inteligența profesională, și mai mult decît profesională.

LUCREȚIA LUSTIG

Cătălin Mamali

Florin Vlădescu

Victoria Kaplan

Petre Datculescu

• O întrebare adresată tuturor studenților: Cunoașteți părerile profesorilor voștri despre voi? • De ce cunoașterea tinerilor în formare rămîne adesea numai în seama asistenților, de obicei ei irșiși tineri? • Prin ce mijloace și forme pedagogice se poate face transmiterea valoroaselor îndemnuri pe care cadrele universitare cu cea mai mare experiență au să le ofere miilor de tineri din amfiteatre?

CE SPUN PROFESORII DESPRE NOI?

Conf. univ. Tamara Dobrin

Un om stă la catedră, vorbește. Zeci de perechi de ochi, din amfiteatru, îl urmăresc. Dialog diurn, imagine studentescă obișnuită. Totuși ce gîndește omul mai în vîrstă, profesorul, despre acești tineri? Ei sînt gata să ple-

ce în viață, să muncască independent, pot să fie miine ei inșiși profesori. Ce stat le-ar da, analizîndu-le personalitatea, omul de la catedră? Această întrebare ne-a dus în cabinetul tovarășei conf. univ. Tamara Dobrin, prorector al Universității din București, cu rugămintea de a ne vorbi despre cîțiva dintre studenții cu care lucrează.

— Ne vom opri la patru dintre studenții grupei de psihologie — anul V.

ZÎMBET IRONIC

Cînd grav, cînd reținut CĂTĂLIN MAMALI posedă o anumită voință, perseverență și stăpînire de sine care reprezintă dominantele lui de manifestare. Om pasionat, serios, preocupat de asimilarea cunoștințelor, a evoluat an de an. Îi ghicești uneori greu starea de spirit, în afară unui zîmbet, ironic mai degrabă, nu se prea exteriorizează prin manifestări. Are o atitudine strict obiectivă față de ceea ce face. A depășit, totdeauna, ceea ce i s-a sugerat, dovînd inițiativă în studiu. Merge clar, sigur. Exemplar ca disciplină.

Cu aceste calități, influența lui față de cei din jur n-a fost totuși prea mare. Este un expectativ. Dovește maturizare, se arată mai încheag,

mai copt, însă nu poate explica așa și un fel de neameste în treburile celorlalți. Mi se pare că acest „amestec” ar putea însemna o coparticipare la viața, la frămîntările celorlalți.

Văd în el un bun cercetător. O tendință exagerat analitică cred că îl este caracteristică.

UN TIMID

FLORIN VLĂDESCU nu-i printre „stelele” grupei. L-am apreciat, indiferent de baremul notelor, datorită modului personal de a studia. Este adeseori creativ.

Am avut surpriza să cunosc în el un neliniștit în materie de informație. Caută mai mult decît i se oferă. Inclînă spre problemele teoretice — deși nu e aceasta o caracteristică absolută a lui. Văd în el și un spirit reflexiv interesant. Este foarte timid, trece prin

atitudini inegale, cînd lipsit total de reactivitate, cînd brutal și energic. Acestea pot arăta o personalitate oscilantă. Va trebui să se controleze mai mult. În facultate ar fi dat rezultate bune dacă își dirija pasivitatea pentru informație spre un anumit făgaș. Nu reușește să-și organizeze cu prea multă eficiență economică eforturile. Face mai ales ce-i place. În materie de vîrstă, acesta este un defect.

Are o sensibilitate poetică, inclinație spre artă. Sensibilitatea lui este identificabilă și în căldura, dăruirea — deloc ostentative — cu care își consacră timpul familiei, copilului.

„BAROMETRUL” GRUPEI

VICTORIA KAPLAN — una dintre studentele cu o foarte bună formație profes-

sională, o gîndire matură, fermă, cu multă personalitate. Foarte muncitoare, serioasă, delicată cu colegii. Un om interesant și prin multilateralitatea preocupărilor — artă, filozofie, medicină, sport, dar și modă. Îi e proprie și o cochetărie de foarte bun gust, fără stridențe și ostentație.

Tonică, optimistă. O imagine luminoasă, și estetică, în grup. Are multă feminitate, dar o atitudine demnă, neechivocă, departe de dulcagăria. Camaradă. Se poartă deschis cu colegii. Expansivă, tristă cînd e cineva trist, participă mai clar la evenimentele din jur, ca un fel de „barometru” al stării de spirit generale. Personalitatea omogenă, robustetă, sănătaea, căldura sufletească o fac aptă să lucreze în psihologia copilului, a educației.

Este puțin cam copilăroasă, dar i-aș dori o maturizare care să n-o lipsească de entuziasm, de căldură. Trebuie să se ferosească de pericolul de a se înșela. Există la ea și primedija de a nu da suficient atenție unei mai bogate inițiative în problemele de specialitate.

ROMANTICUL

Imaginea mea despre PE-

TRE DATCULESCU îl identifică, în esență, ca vizitor. Ca reflexiv are bogăție interioară, participă original, asimilează în procesul de formație profesională. Beneficiază de un suport de cultură — încă dinainte de facultate — care l-a ajutat să nu rămînă unilateral.

Sensibil, receptiv la frumos. Și irascibil. Mi s-a părut că-l supără cel mai mult lipsa elementară de informație, locurile comune. Pretextul lui față de banal, anost, neinteresant se vede într-o ușoară exclamație, mișcare a capului. N-a dus, cît îl știu, această atitudine foarte normală la forme de manifestare mai dinamice, mai active.

Uneori, este confuz, are prolixități. Poate și pentru că e foarte tînr. Pretentios, mofturos chiar, în alegerea celor din jur, nu e suficient de social. Deși este generos, neindiferent față de cei care îl înconjoară, nu face mult pentru ei. I-aș solicita o mai mare participare socială, pentru că are ce să dea. Aș vrea ca romantismul lui să dobîndească aripi mai revoluționare, nu numai constative.

Solicitarea acestor prezentări caracterizatoare a presupus și intenția de a afla dacă studenții sînt cunoscători de profesorul lor. Cei patru au acceptat curioși confruntarea, avînd la început un scepticism pronunțat în legătură cu posibilitatea ca unul dintre profesori să-i știe suficient de bine pentru a-i caracteriza exact, semnificativ. Afîind aceasta, profesorul a zîmbit: „Am să le-o dovedesc!”. Replica sa, însoțită de aceste patru prezentări, a surprins. La lectura ei, alți Victoria Kaplan cît și Petre Datculescu au fost de acord că ei și colegul lor Cătălin Mamali — Florin Vlădescu mai puțin — sînt „neașteptat de exact caracterizați”.

Dar, acesta, a fost un exemplu fericit de profesor care sustine și dovedește că își cunoaște bine studenții. La rugămintă asemănătoare am fost și refuzați.

Deseori, ilustre personalități au evocat excepționala însemnată pe care a avut-o, în anii studenției, pentru întreaga viață, apropierea spirituală de un profesor, ridicat la rangul de model de viață. Mulți studenți, mărturisesc la sfîrșitul anilor de facultate, ca pe un mare regret faptul că nu au avut printre profesori un mentor spiritual, un om apropiat. Există o importanță problemă — și o problematică — a cadrului nu totdeauna adecvat unei relații spirituale apropiate între profesor și studenții săi.

Problematika relației profesor-student

Dar importantă e este, totuși, prea mult afirmată și recunoscută doar declarativ. Numeroase realități universitare arată că apar distanțări nefirești, exagerate, între omul de la catedră și tinerii din amfiteatru. Nu este vorba doar de lipsa de intenție a unor dascăli universitari de a-și cunoaște auditorii cursului — în viziunea posibilităților lor de asimilare și nu în raport de imaginea unui „student-elator”. În același context sînt de analizat cu atenție și posibilitățile care se oferă, condiționat de o întregă serie de practici metodice și structuri organizatorice ale învățămîntului superior. Nu e de loc un secret că, în unele facultăți, cu studenții din cercurile științifice lucrează, în mod direct, doar asistenții și șefii de lucrări, că prelegerile universitare sînt adesea numai niște lecturi glaciolate de text. Se cunoaște, de asemenea, că prea puțini lectori, conferențieri și profesori universitari susțin și seminare cu studenții, măcar din cînd în cînd. Orelle de consultații — excelent prilej și de discuții familiare cu studenții — sînt foarte dese ocolite de aceștia.

Desigur, sînt studenți care se refuză cunoașterii de către profesor. Unii pentru a-și ascunde lipsa de pregătire, defectele, alții din timiditate, respect. Cu toții au nevoie de efortul nedismulțat, fie și stingaci, neapărat tineresc de a găsi, chiar ei, modalitatea adecvată a proprietății de profesor. În orice caz, o condiție fundamentală este aceea de a fi permanent „receptivi” ca student, acceptînd punctea de acces pe care profesorul o propovădă sau sugerează către el, invitîndu-te prieteneste la discuție.

ION TRONAC

PE CÎND BALUL DE ADIO AL... DULAPURILOR?

Căminul studentesc din Drumul Taberei este dotat cu o sală de club. Dar să nu vă închipuiți că studenții au aceste aici în ceasurile de răgaz. De mai multe

luni, toate locurile sînt ocupate. „Biletetele” au fost rezervate pentru cîteva zeci de dulapuri — proprietatea Institutului politehnic. Se pare că administrația căminului intenționează să dea un „bal mascat”. Va fi balul de adio al dulapurilor?

ORGANIZATORII S-AU COM-PROMIS

Pentru ciclul „Prietenii filmului” — organizat în

cadrul filialei studențești a Universității Populare din București s-au bătut tam-tam-urile, promitîndu-se „marea cu sarea”. Pină la urmă s-a ajuns însă la o soluție de compromis: au fost cuplate filme banale, nesemnificative, cu expunerii asupra unor importante momente din istoria cinematografului. Din cei

600 de studenți înscriși la început, mai vin acum în sală doar cîteva zeci de optimiști, așteptînd revirimentul. Pină la... înființarea unei catrede de cinematografie în Universitate — soluție „operativă” propusă de Arhiva Națională de Filme — studenții sugerează includerea unor amendamente, valabile pen-

tru ei. la regulamentul acestei instituții.

„POFTĂ BUNĂ” CU... SURPRIZE

Glumeți, administratorii cantinei „Grozăvești” sa-

vurează deseori plăcerea de a se amuza făcînd false studenților: mîncarea se pregătește după rețetele „originale” probabil numai de dumnealor știute, care fac meniul greu comestibil; programul de servicii a mesei se modifică uneori ad-hoc. Rămîne ca tovarășii din conducerea administrativă a Universității să revadă „rețetele” regulamentului după care se lucrează la sus-numita cantină. Propunere: să nu lipsească și ceva dulce...

Nu se va împotrivi nimeni dacă afirmăm că a vorbi este o însușire ce depinde de inteligența unui om, de gradul lui de cultură, de bagajul de cuvinte pe care îl posedă. Și totuși, oratoria se învață. La Cluj, academicianul Constantin Daicoviciu s-a pronunțat de mai multe ori în favoarea predării în Universitate a unor cursuri facultative care să-i introducă pe studenții în „secretele” elocinței.

— Primul lucru pe care trebuie să-l învețe studenții — își exprimă părerea acad. C. Daicoviciu — constă în reușita de a spune mult în puține cuvinte. Ar urma apoi eleganta frazei, intonația, gestul, privirea...

Academicianul CONSTANTIN DAICOVICIU PROPUNE: INIȚIERE ÎN SECRETELE ELOCINȚEI

— Din cite sîntem informați, și la București, și la Iași studenții au cerut să li se ofere posibilitatea de a participa la cursuri unde să poată deprinde arta oratoriei. De ce credeți că întirzie satisfacerea unei asemenea dorințe?

— Pentru că tovarășii din Ministerul Învățămîntului care ar fi în drept să avizeze favorabil deschiderea unor astfel de cursuri facultative nu sînt convinși încă de utilitatea lor.

— Știam că dv. sînteți convins. Ați putea formula cîteva argumente care să susțină aceste îndreptățite cereri ale studenților?

— N-o să mă refer la plăcerea studenților de a lua parte la conversații inteligente, unde o anume icsușină în alcătuirea frazelor poate constitui suportul unor intervenții mult gustate de interlocutori. Deși faptul nu este lipsit de importanță. Dar credeți că există un argument mai puternic decît realitatea că studenții de astăzi ai universităților vor fi profesori, și de la catedră vor trebui să se facă înțeleși de mințile cele mai felurite?

COMPETIȚIILE ȘTIINȚIFICE

Vorbim adeseori despre studenții eminenți...

Ne place să-i numim „tineri speranțe ale științei” și expresia nu reprezintă doar o figură de stil.

Am participat la Timisoara, în a doua lună a acestui an universitar, la un colocviu care a reușit să atragă o mare parte a acestor „speranțe”: A IX-a Conferință a cercurilor științifice studențești. S-au întilnit studenți din întreaga țară care fac cercetare în domeniile matematicii-mecanicii, fizicii și chimiei. Am avut aici revelația popului încrecat de roade. S-au acordat peste 50 de premii. S-au încheiat numeroase contracte cu unele cunoscutelor specialiștilor, favorabil în producție a soluțiilor studenților. Despre comunicările premiate s-a afirmat — fapt lăudabil pentru studenți — că ele sînt redactate la nivelul lucrărilor publicate în revistele de specialitate. Sîntem informați acum că se află sub tipar și va apare în cîteva săptămîni un „Buletin științific studențesc” care va face cunoscute specialiștilor, favorabil didactice și studenților toate acele lucrări. E încă o „punte de legătură” între speranță și certitudine...

A început de curînd semestrul al II-lea și o nouă competiție științifică a intrat în faza de pregătire: „Al V-lea Seminar național al cercurilor științifice studențești”. Avînd o sferă mai largă de cuprindere, acesta trezește și un mai mare interes în rîndul studenților. În București sînt vor desfășura lucrările două secții: Arhitectură și construcții și, respectiv, Automatică și tehnică de calcul; la Timisoara vor fi prezentate comunicările care corespund temei „Preocupări actuale în domeniile mecanizării, electrificării și chimizării agriculturii”, iar Clujul va găzdui pe studenții preocupăți de cercetarea mijloacelor moderne ale diagnosticului și tratamentului. Va fi, desigur, o întrecere a studenților eminenți. Asemenea întreceri sînt necesare „ca plînea și ca apă”, ele avînd menirea să-i mobilizeze și să-i ambiționeze pe pasionații cercetării științifice din facultăți. Și se pare că acest lucru s-a înțeles. Calendarul științific al anului universitar în curs anunță alte două concursuri destinate studenților: Sesiunea anuală a cercurilor științifice studențești și Concursul de producție pentru cele mai bune instrumente de măsură, aparate de laborator și materiale didactice. Revenind însă la al V-lea Seminar al cercurilor științifice studențești, aflat în pregătire, considerăm demn de consemnat faptul că prestigiul competițional al acestuia va fi sporit prin invitarea unor studenți din alte țări, care vor prezenta comunicări. Înainte de a ne exprima dorința unei compor-tări meritorii la studenții români, trebuie să aplaudăm, cred, această inițiativă prin care Comitetul executiv al U.A.S.R. și Ministerul Învățămîntului, creează viitorilor specialiști posibilitatea unei confruntări exigente a potențialului de creație științifică.

Documente pentru întocmirea unei istorii a agriculturii românești sînt relativ puține pentru primele 14-15 secole ale erei noastre.

Primele mărturii din era noastră sînt cele din secolul al II-lea datorate lui Galenus, care amintește de cereale existente în Tracia, din boabele cărora se prepara o piine neagră și neplăcută la gust. El s-a referit, probabil, la secară care încușe să se cultive la noi. În secolul al V-lea e.n., Priscus, soțul împăratului Bizanțului la curtea din Banat, arată că locuitorii acestei regiuni „se-au adus mei în loc de grâu”, fapt ce dovedește că meiul ocupa locul cel mai important în sortimentul de cereale al vremii. Cu toate acestea grîul trebuie să fi fost cul-

AGRICULTURĂ

măntirii Tismana 400 de găleți din dijma domnească a unui mic județ. Tales, Aceste date, și mai ales ultimele, demonstrează că grîul desigur era cultivat pe suprafețe prea mari, capătă totuși o extindere tot mai mare, de vreme ce un mic județ putea produce, numai din satele libere, peste 4 000 de găleți de grâu (3600 hl).

Pomicultura s-a dezvoltat și ea într-o linie continuu ascendentă. Ea a fost o preocupare permanentă a poporului român, fapt argumentat de originea latină a denumirii principalelor specii de pomi fructiferi, care s-au păstrat pînă astăzi: măr (malus), păr

MĂRTURII

tivat destul de mult, cel puțin în anumite părți ale țării, căci s-au găsit, cu ocazia săpăturilor arheologice, cuptoare de copt piine ca de exemplu în comuna Militari — București, secolul VI—VII).

Dovezile arheologice de la începutul celui de al doilea mileniu arată că a avut loc o intensificare a producției agricole ca urmare a introducerii unor metode perfecționate. Cu toate acestea se practica încă o agricultură însoțită, bazată pe cultivarea unor parcele pînă la săcătura lor. Mai tîrziu apare asolamentul de doi ani („în două hotare”), iar în a doua jumătate a secolului al XIV-lea, în Transilvania se menționează pentru prima oară folosirea asolamentului de trei ani („în trei hotare”), în care soarele erau ocupate succesiv de cereale de toamnă, cereale de primăvară și de pîrloață. Acest din urmă asolament se va răspîndi mai tîrziu și în celelalte provincii românești.

Pentru sporirea producției încep să se aplice solului îngrășăminte. O primă dovadă scrisă despre aplicarea îngrășămintelor organice pe teritoriul țării noastre datează din 1322 și se referă la unele terenuri gnoite în Banat.

Cel mai vechi act intern, privilegiul dat de Vladislav I (1374) mănăstirii Vodița, menționează că vovodul dăruiește mănăstirii grîul, n.m. de satul lui Costea. Un deceniu mai tîrziu, în octombrie 1385, Dan I cedează

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucrări Institutul Agronomic
București

- ISTORICI • CALĂTORII • GEOGRAFI •
- MATEMATICIENII • TEHNICIENII • ARTIȘTII
- PLASTICI • ENCICLOPEDIȘTI • MEDICI • ETNOGRAFI • ARHITECTI • FILOZOFI • MUZICIENII • CHIMIȘTI • ARHEOLOGI • FOLCLORIȘTI • ACTORI • REGIZORI • PEDAGOGI •
- BIBLIOTECARI • CONSTRUCTORII • PSIHOLOGII • SCRITORII • LOGICIENII • FILOLOGII • BIOLOGII • FIZICIENII • LINGVIȘTI • SPORTIVI

PSIHLOGIE

Întrebat care este cea mai însemnată contribuție adusă de el la cultură, Goethe a răspuns, spre uimirea multora: cercetările mele cu privire la culori. Marele scriitor ținea mult la observațiile sale de optică, dar îndeosebi, la constatările privind efectul emoțional al culorilor: roșul este excitant, galbenul, vesel, albastrul, calmant etc.

A fost dat unui român să dea abia la începutul secolului XX prima confirmare experimentală, psihologică a relațiilor cromatice-afectice. Ulterior s-au mai făcut multe alte cercetări pe aceeași temă, dar această primă lucrare, a intrat ca atare în circuitul mondial, fiind, pînă astăzi, menționată de tratatele de specialitate.

BESCHIZĂTOR DE DRUMURI

Lucrarea era semnată: Florin Ștefănescu-Goangă.

Acesta va fi primul profesor de psihologie al Universității din Cluj, mult timp rector al acestei universități.

Ștefănescu-Goangă era un vânic promotor al cercetării pozitive, naturaliste, rigurose demonstrate. A fost și un neîntrecut organizator.

Si-a format echipe de tineri discipoli care lucrau intens pe linia asigurării unei documentații științifice la zi și a unor cercetări precise strîns legate de nevoile vieții. Laboratorul de psihologie de la Cluj a devenit extrem de fecund: cercetări interesante, zeci de cărți publicate, strîns legate cu alte centre psihologice ale lumii.

Fl. Ștefănescu-Goangă este cel care a înființat rețeaua de institute psihotehnice ce funcționau în perioada interbelică. În sistemul Ministerului Muncii. Era un energie promotor al selecției profesionale efectuate pe baza testelor.

În 1929, sub semnătura lui, apare cartea „Selecionarea capacităților și orientarea profesională”, iar în 1940, „Măsurarea inteligenței”.

La Cluj, Ștefănescu-Goangă scoate „Revista de psihologie teoretică și aplicată”.

A plătit tribut curenților de psihologie din vremea sa dar a demonstrat clar ce servicii poate aduce psihologia vieții sociale.

Nu a fost doar un remarcabil psihotehnician, ci și un bun teoretician. O dovedește cursul de psihologie generală pe care l-a litografiat.

Conf. dr. PAUL POPESCU NEVEANU

(pirus), prun (prunus), piercio (persicus) etc.

Importanța acestei preocupări este demonstrată și de numeroase donații ce apar în actele vremii (cel mai vechi act—1374), precum și de denumirile unor localități menționate în hrisoave. Astfel în 1374 se amintește de Padina Nucului; la 20 mai 1388 se amintește de Nucet, prima numire a mănăstirii Cozia; la 8 ianuarie 1407 se amintește de localitatea Ciresov; în timpul lui Mircea cel Bătrîn se amintește de Visina, numele unei mănăstiri din Cori, în 1495 de localitatea Părul etc.

C. CHRILĂ
Șef lucr

de peste hotare

Lupte violente în împrejurimile orașului sud-vietnamez Kontum

Agenția FRANCE PRESSE, referindu-se la operațiunile militare din Vietnamul de sud, subliniază că miercuri în regiunea platurilor înalte forțele patriotice și-au intensificat atacurile, mai ales în perimetrul cuprinzând orașul Kontum.

De patru zile se desfășoară lupte violente în partea de nord-vest a acestei localități, la o încrucișare de drumuri, care leagă Kontum de tabăra militară americană de la Dak To.

În apropierea capitalei sud-vietnameze s-au semnalat, de asemenea, numeroase lupte de hărțuială. În jurul bazei de la Khe Sanh avioane americane de tip „B-52” au continuat bombardamentele. Situația acestei baze, unde se află încercuți de peste două luni 6.000 de militari americani, devine pe zi ce trece tot mai dificilă. Aprovizionarea bazei cu avioanele de transport C-130 a fost abandonată datorită eficacității tirului mortierelor forțelor patriotice — scrie agenția France Presse.

Autoritățile militare de la Saigon vor face noi recrutări în rândul tineretului sud-vietnamez, acțiune dictată, după cum apreciază observatorii politici, de insuccesele înregistrate de începutul acestui an de armata marionetă. Agenția France Presse, citind surse din Saigon, relatează că recrutarea tinerilor de 19 ani este aproape terminată, urmând ca, la începutul lunii mai, să fie încorporați tinerii de 18 ani. Noi recruți vor fi echipați în întregime de S.U.A.

Studentii din Liban își manifestă solidaritatea cu cadrele didactice de la Universitatea de la Beirut care se află în grevă. Peste 1.000 de studenți reprezentând organizațiile tuturor instituțiilor superioare de învățământ din țară au adoptat în cadrul unui miting o moțiune în sprijinul grevistilor, a căror acțiune revendicativă continuă de trei săptămâni. O știre transmisă de agenția France Presse informează că studenții de la toate universitățile din Liban au hotărât să declare grevă în sprijinul cadrelor didactice.

Se știe că în urma locurilor puternice date în cursul ofensivelor generalizate din acest an de unitățile Frontului Național de Eliberare, armata marionetă a generalilor Thieu și Ky se află într-un proces continuu de dezintegrare. Unitățile F.N.E. au eliberat, de asemenea, numeroase localități rurale, chemând populația să se alăture mișcării de eliberare națională. După cum se știe, numeroși cetățeni sud-vietnamezi s-au alăturat forțelor patriotice pentru a lupta împotriva agresorilor americani și slujitorilor lor de la Saigon.

ANGLIA. Aspect din timpul unei recente demonstrații a locuitorilor Londrei împotriva politicii americane în Vietnam

Va renunța președintele Johnson la un nou mandat?

Observatorii politici din capitala S.U.A. apreciază că s-ar putea ca președintele Johnson să nu-și reînnoiască candidatura pentru alegerile prezidențiale din anul acesta.

După cum apreciază comentatorul ziarului „NEW YORK TIMES”, Clayton Fritchey, președintele nu ar putea obține investitura în cadrul convenției naționale a Partidului democrat, care va avea loc în august la Chicago. Din cercurile apropiate Casei Albe, menționează corresponsentul, se subliniază că „Johnson nu va admite balotajul, deoarece este amenințat de o înfrângere sigură”. În prezent, ca urmare a eșecurilor suferite în Vietnam și în alegerile preliminare care au avut loc în statul New Hampshire și în urma sondajelor de opinie publică

aceste aprecieri se concretizează din ce în ce mai mult, ca toate că este înfăptuită ideea că președintele aflat în funcție nu poate practic să piardă alegerile decât are posibilitatea să-și depună din nou candidatura.

Campaniile electorale începute de senatorii McCarthy și Kennedy par mult mai realiste decât la prima vedere, menționează corresponsentul ziarului „New York Times”. Dacă McCarthy va obține încă o victorie în alegerile preliminare, atunci șansele lui Johnson pentru a fi reales vor scădea considerabil. Intervenția senatorului Kennedy stimulează și mai mult opoziția față de Johnson, arată Clayton Fritchey.

Cu toate că Eugene McCarthy are practic puține șanse pentru a fi desemnat candidat al Partidului democrat, încheie „NEW YORK TIMES”, provocarea aruncată lui Johnson demonstrează slăbiciunea președintelui. Aceasta l-a și determinat pe Robert Kennedy să intre în lupta pentru scaunul prezidențial de la Casa Albă.

De altfel, un sondaj întreprins în rândurile alegătorilor democrați din statul California, a arătat că senatorul Robert Kennedy se bucură de un sprijin mai mare decât președintele Johnson și senatorul Eugene McCarthy. Potrivit datelor publicate la San Francisco, 42 la sută din persoanele chestionate s-au pronunțat în favoarea lui Robert Kennedy ca președinte al S.U.A., 32 la sută în favoarea lui Johnson și 18 la sută în favoarea lui McCarthy.

din viața tineretului lumii

Începutul anului școlar prilejuiește, în multe țări printr-o retrospectivă asupra realizărilor în domeniul învățământului, scrutări în viitor, proiecte. În Bolivia, noul an școlar, început la 1 martie, a fost marcat, la rîndu-i, de bilanțuri și analize pe tema școlii. Ele au însă o rezonanță de tragic și dureros.

La 3 martie, Asociația națională a cadrelor didactice a dat publicității un studiu despre „stadiul învățământului de bază”. Caracterizând esența acestui studiu, corresponsentul de la La Paz al ziarului NEUE ZÜRCHER ZEITUNG îl definește ca „un tablou trist al unei teribile și pline de consecințe inapoierei culturale”.

Studiul relevă — de pildă — că anul trecut au fost alfabetizați în Bolivia 22.800 persoane. Ce reprezintă această cifră se poate vedea din faptul că, potrivit statisticilor oficiale, numărul analfabetilor din țară se ridică la 2.108.000. Aceasta la o populație totală de trei milioane și jumătate de locuitori! „Analfabetis-

mul, alături de șomaj și subnutriție — subliniază studiul amintit — este una din plăgile cele mai răspândite în țară”. Tără care — adăugăm noi — în ciuda imensului său teritoriu (1.100.000 km pătrați) și a numeroaselor bogății naturale, ocupă unul din ultimel locuri în rândul statelor slab dezvoltate de pe continentul latino-american.

Dureros este faptul că — așa cum atestă cifre statistice com-

analiza efectuată: „Pe de o parte, în centrele industriale, mai ales în industria minieră, sint utilizați în exclusivitate specialiști străini, iar boliviencii sint angajați numai în munci necalificate, la activități brute. Pe de altă parte, sistemul feudal de la sate nu e interesat ca lucrătorii agricoli să iasă din ignoranță”.

Practic dezvoltarea învățământului elementar se desfășoară — cum remarcă studiul amintit —

● 2 108 000 analfabeți la 3 500 000 locuitori ● Numai 14 localuri de școală „bune” ● Un studiu publicat în La Paz

găzduite în localuri cu altă destinație, improprii, că dintr-un total de 611 localuri de școală, 258 sint „foarte proaste”, 210 sint „proaste”, 129 sint „acceptabile” și numai 14 sint „bune”. La ora

din aceștia din urmă, numai 4 la sută au terminat școlile medii. Starea acestora de lucruri — conchide studiul Asociației naționale a cadrelor didactice — se datorește, în special, unor motive de ordin economic, necesității părinților de a-și obliga copiii să contribuie la întreținerea familiilor, întrucât câștigurile nu ajung să acopere subzistența”.

Problemele lichidării analfabetismului în Bolivia, care nu se deosebesc prea mult de cele din multe țări sud-americane, sint complexe și dificil de rezolvat. Se recunoaște oficial că alfabetizarea bate pasul pe loc și că numărul copiilor care rămân în afara școlilor crește an de an. În definitiv, se remarcă un cerc vicios în care slabele realizări obținute în domeniul alfabetizării sint anulate de sporierea numărului copiilor lipsiți de posibilitatea de a se apleca asupra abecedarului.

EM. RUCAR

BOLIVIA: Tragic bilanț școlar

parative — numărul absolut al analfabeților nu numai că nu scade, dar manifestă de la an la an o creștere. La recensământul populației analfabeți din 1920 numărul acestora era de 1.036.580. În 1950 cifra analfabeților atinge 1.615.560 pentru ca în 1965 să ajungă la peste două milioane.

Cauza? Asociația națională a cadrelor didactice subliniază în

„cu o încetinire de melc”. Planul biennial de educație (1965—1966) anunțat cu multă pompă s-a terminat cu rezultate minime. A fost prevăzută construirea a 100 de școli noi și s-au construit... 12. A fost prevăzută angajarea a 3.000 de noi cadre didactice — au fost angajate 210. Rapoarte constatative ale ministerului instrucțiunii întocmite în 1965 relevau că 90 la sută din școli sint

actuale, localurile școlare și cadrele didactice existente nu acoperă decât circa 40 la sută din necesarul „școlarizării normale a populației de vîrstă școlară”.

Dar, chiar și pușinii copii cuprinși în îngusta rețea școlară nu frecventează integral cursurile. În medie, în ultimii cinci ani, numai 28 la sută din cei înscriși în școlile elementare au terminat cele patru clase obligatorii și,

pe scurt

EXPUNEREA LUI W. GOMULKA

● MARTI seara a avut loc adunarea activului de partid din Varșovia. În cadrul acestei adunări, Wladislaw Gomulka, prim-secretar al C.C. al P.M.U.P., a făcut o expunere în care s-a referit la evenimentele care au avut loc în ultimele zile în Polonia. „O parte destul de însemnată a tineretului studentesc din Varșovia și din alte centre universitare — a spus vorbitorul — a fost înscălată și abătută pe o cale greșită de forțele ostile socialismului”.

După ce a trecut în revistă desfășurarea evenimentelor din aceste zile, el a comunicat aprecierea pe care Comitetul Central al P.M.U.P. o dă acestor evenimente și s-a referit la sarcinile și concluziile care se desprind din acestea.

● LA NICOSIA s-a anunțat că liderul cipriotilor turci Rauf

Denktash, căruia i-a fost interzis, începînd din 1964, intrarea în Cipru, va fi autorizat să revină în curînd în insulă. În capitala Ciprului se consideră că Denktash va juca un rol determinant în cadrul viitoarelor negocierii dintre liderii cipriotilor greci și turci în ce privește reglementarea problemei cipriote.

În vederea începerii acestor discuții Osorio Taffal, reprezentantul special al secretarului general al O.N.U. în Cipru, și-a început consultările pe lângă conducătorii, celor două comunități din insulă.

● CONSTRUCTORII de nave din Nagasaki au lansat miercuri la apă un tanc petrolifer de 276.000 tone, cel mai mare din lume la ora actuală. Nava are 346 m lungime și 53,3 m lățime și a costat aproximativ 20 milioane dolari. Pînă în prezent, recordul era deținut de tancul

„Idemitsu Maru”, de 209.000 tone.

● LA 20 martie s-a semnat la Copenhaga programul de aplicare a acordului cultural dintre Republica Socialistă România și regatul Danemarcei pe anii 1968—1969. Programul prevede vizite reciproce de cercetători științifici și cadre didactice pentru studii și documentare, schimburi de formații artistice, expoziții etc.

● DEPARTAMENTUL Federal a dat publicității un comunicat asupra vizitei reprezentantului general al R. D. Vietnam la Paris. Mai Van Bo, care a sosit marți în Elveția, însoțit de Huvnh Tieng, prim-secretar. Comunicatul precizează că oaspeții au avut o întrevedere cu Willy Spuehler, președinte al Confederației Elvețiene și șef al Departamentului Politic, care i-a invitat apoi la un dejun.

În cercurile oficiale din capitala elvețiană se subliniază importanța întrevederii care au avut loc.

● DUPĂ cum transmite agenția A.C.T.C., la 20 martie un grup de militari americani protejați de tirul artileriei, au atacat un post militar al R.P.D. Coreene aflat în partea de est a liniei de armistii. Ostașii armatei R. P. D. Coreene cu răspundea la acest atac armat respingîndu-l.

REMANIERE LA CAIRO

● PREȘEDINTELE R.A.U., Gamal Abdel Nasser, a anunțat miercuri o remanieră a guvernului său — informează postul de radio Cairo.

În baza remanierii au fost numiți 13 noi miniștri la o serie de departamente, printre care cel al justiției, al transporturilor, trezoreriei, educației etc. Guvernul egiptean s-a intrunit pentru prima dată, în noua sa componență, miercuri seara, sub președinția lui Gamal Abdel Nasser.

Totodată, agenția MEN anunță că vicepreședintele R.A.U. Zakaria Mohieddin, a demisionat din toate funcțiile sale. Purtătorul de cuvînt al guvernului R.A.U. a declarat că demisia sa a fost acceptată. Zakaria Mohieddin a deținut funcția de vicepreședinte al R.A.U. din martie 1964.

LA SALONUL DE LA BRUXELLES

Medalii pentru invențiile românești

La cel de-al 17-lea Salon internațional al inventatorilor care a avut loc la Bruxelles între 8—17 martie au participat 958 de firme din 21 țări, expunînd peste 4.000 de invenții din toate domeniile de activitate. Tora noastră a fost reprezentată printr-un stand al „Indexport” în care s-au prezentat inovacțiile românești, cofraje gisante pentru coșuri industriale și turnuri de televiziune; vibrator unidirecțional anarmonic; relevu multi-protector pentru asigurarea motoarelor asincrone trifazate. La închiderea salonului s-au acordat 147 medalii și diplome pe brânse de activitate industrială. Invențiile românești au fost premiate, relevu multiplicator obținînd medalia de aur, iar celelalte două clasate pe locul 4 — medaliile de nichel. Invenția cofraje gisante a primit și Medalia de merit din partea Asociației inginerilor din Bruxelles.

„Indexport” a prezentat, de asemenea, o listă însemnată de alte invenții în domeniul chimiei, construcțiilor de mașini, metalurgiei etc. Firme cu renume în domeniul construcțiilor și protectorilor ca: „Sybtra”, „Union Chimique Belge”, „Mechim”, „Fieux Franky” etc. au manifestat interes deosebit pentru invențiile românești.

„Protectorii” careucid

Un scandal de mari proporții are puterice ecouri de cîtva timp în paginile presei braziliene. Despre ce este vorba?

Încalîndu-și mistuna, „Serviciul pentru protecția indienilor” organism guvernamental, s-a lansat într-o vastă operațiune de genocid împotriva unor triburi de indieni din regiunile Amazoniei și statului Mato Grosso. Faptele au devenit publice ca urmare a declarațiilor ministrului afacerilor interne al Braziliei, Albuquerque Lima, declarată făcute la încheierea unei anchete ce a durat trei luni. Dosarul privind cercetările, ale căror concluzii au fost redate de cotidianul JORNAL DO BRAZIL, cîntărește circa 100 kilograme. „Faptele expuse însă — scria ziarul brazilian — cîntărește tone de rușine. Este de datoria noastră să punem capăt pentru totdeauna unor asemenea crime, iar criminalii să fie pedepsiți fără milă”.

„Serviciul pentru protecția indienilor” a avut la originea sa un obiectiv umanitar. De aproape 20 de ani funcționarii acestui serviciu aveau menirea să stabilească și să mențină contacte cu triburile din zonele greu penetrabile încercînd să introducă progresiv elemente de civilizație modernă în viața triburilor din regiune. Condițiile materiale în care trăiesc aceste formații

de indieni sint — potrivit cercetărilor — cu puțin superioare celor din comuna primitivă. Viața plină de lipsuri, mediul natural neprielnic, bolile au contribuit la continua micșorare a acestor triburi. Ingroritate de acest fenomen, unele cercuri științifice cărora li s-au alăturat și oficialități au propus recutarea pe baza de voluntariat a unor mici grupe cuprinzînd specialiști cu diferite profesii, grupe care să se instaleze, pe diferite pedunișade, la frontierele teritoriilor locuite de triburile din Amazonia și Mato Grosso. Rapoarte soșite de la aceste grupe arătau că primele contacte s-au soldat cu ciocniri. LE FIGARO relatea că recent două misionari au fost atacate iar a treia nimicită. Regula stabilită era să nu se deschidă focul și să nu se

Un dosar judiciar care cîntărește 100 kg. Urmările tragice ale unei vînători de indieni

treacă la măsuri de apărare decît în ultima clipă cînd s-ar fi constatat că indienii periclitau viața noilor soșii.

După cit se pare această regulă a fost abandonată, preferîndu-se mijloacele mai radicale în vederea pătrunderii în perimetrul locuit de indieni. Numeroși funcționari ai „Serviciului pentru protecția indienilor” au găsit un mijloc mai expeditiv pentru lichidarea împotriviții triburilor. Potrivit relațiilor presei braziliene, unii conducători ai acestui serviciu urmăreau prin folosirea forței nu introducerea civilizației, ci însușirea vâstelor terenuri fertile aflate în stăpînirea triburilor.

Pentru a-și atinge scopul potrivit mărturisirilor aflate la dosar, acești funcționari au decimat două triburi Patachos din statul Bahia, înoculînd locuitorilor varoli. În alte locuri, în statul Mato Grosso, indienii au fost uciși cu cartușe încărcate cu dinamit, lansate din avioane. În sfîrșit, supraviețuitorii au fost doborîți de focul mitralierelor. O investigație întreprinsă în sudul Braziliei și a cărei rezultate au fost publicate marți arată că dintr-o populație numeroasă de indieni aparținînd triburilor Guaranis și Kairsangues au rămas în 20 de ani numai... 230 de persoane — rezultatul anchetei evaluază numărul victimei pentru proteția indienilor. Potrivit relațiilor presei braziliene, la începutul anului 1964, în 17 state din Brazilia. Raportul comisiei centrale de anchetă a precizat că 134 de funcționari au fost deferiți justiției, iar alți 200 au fost scoși din funcțiuni. Maiorul Louis Neves Vinhais, fostul director al serviciului, a recunoscut că se face vinovat de 42 de crime — torturi și asasinat. Sint probe la dosar din care rezultă că în doi ani de „restințe” au murit 1.500.000 franci noi a acumulat o avere ce se ridică la peste 1.500.000 franci noi. Un alt inculpat a declarat că a tras un glonte în capul unui copil de șase ani, folosindu-se de arma sa de mare calibru.

Ziarul „Correio da Manha” relatea recent că instigatorii acestor crime nu sint alții decît oameni de afaceri brazilieni și indieni plăteau sume importante de bani moilor „banderantes” alcătuiți din minitorii feroce ai „Coltului”, speculanți, contra-banđiști, căutătorii de aur și diamante.

Potrivit ultimelor știri un fost ministru al guvernului federal și un fost guvernator de stat sint implicați în acest masacru. De teama unor presiuni politice ce s-ar putea exercita asupra funcționarilor însărcinați cu cercetările, decumdată, la Rio de Janeiro și Brasilia se refuză precizarea identității celor două persoane.

IOAN TIMOFTE

Amintindu-ne de Sharpeville...

Sharpeville și-a căpătat o tristă celebritate la 21 martie 1960. Mica așezare așezată în vecinătatea Johannesburgului a fost scena unor singuroase evenimente. Cîteva mii de africani manifestau pe străzi împotriva discriminărilor rasiale. Legile apartheidului îi obligau să poarte asupra lor, în permanență, niște documente de culoare sint supuși unor îngrădiri stricte care afectau demnitatea lor — se arată în paginile acestei lucrări. Cei 13.000.000 de africani du o existență apăsătoare („lumea de coșmar a separării” — cum scria

imaginabile, dezvaluite de remarcabile personalități de cele mai diferite orientări. La Londra a apărut o lucrare consacrată școlii sud-africane. Autorul subliniază că politica guvernului de la Pretoria în domeniul învățămîntului tinde la permanentizarea dominației minorității albe. „Ați studenții cit și cadrele didactice de culoare sint supuși unor îngrădiri stricte care afectau demnitatea lor” — se arată în paginile acestei lucrări. Cei 13.000.000 de africani du o existență apăsătoare („lumea de coșmar a separării” — cum scria

Ziua internațională pentru eliminarea discriminărilor rasiale

un publicist sud-african). Este interesant de relevant faptul că împotriva apartheidului se ridică mereu mai mulți oameni lucizi chiar din Republica Sud-Africană. Ziarul „CAPE TIMES” afirma că sursa multor dificultăți economice o constituie apartheidul cu urielele cheltuieli pe care le presupune existența vastului aparat represiv. „Republica Sud-Africană nu are nevoie de această sălbatică vînătoare rasială” — scria ziarul. „Dacă vom renunța la politica de apartheid, vom fi în situația să reducem cheltuielile noastre militare, să scădem impozitele și să învingem odată pentru totdeauna inflația” — afirma „CAPE TIMES”. Indemnul lucide nu găsesc însă, eoc în sferele oficiale de la Pretoria. Guvernul sud-african sfidează opinia publică și în ceea ce privește Africa de sud-vest, teritoriul asupra căruia Pretoria a extins practicile apartheidului, comportîndu-se după maniera Republicii Sud-Africane,

M. RAMURA